pzazz

Just asking

PETER SEYNAEVE /
OSCAR VAN ROMPAY
/NTGENT

Vragen, vragen, vragen... Zonder antwoord.

Johan Thielemans
Gezien op 01 oktober 2020
Arca NTGent, Gent

Vragen stellen is belangrijker dan antwoorden geven. Dus vuren Peter Seynaeve en Oscar Van Rompay een batterij vragen op het publiek af. Een wilde waaier aan onderwerpen, soms geestig, soms pertinent en soms absurd. Zonder richting. Het is een uitdaging om een uur boeiend toneel te maken. Alles rust op de schouders van Oscar Van Rompay, maar die kwijt zich schitterend van zijn taak. Een uur in het gezelschap van een virtuoos. Theater als theater.

03 OKTOBER 2020

De voorstelling 'Just Asking' haalde de mosterd bij de Amerikaanse schrijver Padgett Powell. Zijn boek 'The interrogative mood' -zelf noemt hij het een roman- bevat niets anders dan vragen. Een fraai voorbeeld van de experimentele stroming in de Verenigde Staten. Peter Seynaeve en Oscar Van Rompay vonden dat boek een goed uitgangspunt voor een voorstelling. Een uur lang niets dan vragen. Nooit een antwoord en ook geen rode draad (schuilt hier toch een verhaal in? Is er een opbouw in de vragen? Is er ergens een personage?)

Heb ik daarvan iets gezien? Of heb ik niets gezien? Om de toon van de tekst aan te geven, kan ik een paar zinnen citeren, lust u dat? De eerste zin bijvoorbeeld : 'Zijn je emoties puur'? Of : 'Wat is je verhouding tot de aardappel?' Of: 'vind je dat kinderen goed ruiken ?' Wil je of kan je daarop antwoorden? Dat is het intrigerende spel dat zowel de schrijver als de acteur speelt.

Oscar van Rompay vuurt deze vragen op ons af. Maar wat betekent 'ons' hier? Het publiek? Of iedere kijker afzonderlijk? Uit elke vraag haalt Van Rompay een sfeer of een nuance. Soms dringend, soms geestig of ironisch. Heel subtiel, op een licht frustrerende manier betrekt hij de toeschouwer bij het spel der vragen. Ze worden rechtstreeks gesteld, en komen dan ook bij elke toeschouwer anders aan. Je voelt je aangesproken. Je voelt verwarring. Je voelt je ongemakkelijk. Sommige vragen roeren je eigen ervaringen, of dat nu leuk is of gênant. Ze schieten alle kanten op.

Zo krijg je een voorstelling waarbij het publiek een verzameling individuen wordt, want elke toeschouwer zal wel zijn strikt persoonlijke reacties hebben. Die blijven ook strikt privé . Wat we denken en voelen interesseert de vrager niet. Zo is hij heel dicht bij de toeschouwers, je voelt ergens intimiteit, maar blijft hij toch onverschillig voor wat zijn vragen misschien aanrichten. Wil je antwoorden met ja of neen? Maak je niet moe want één ding staat vast: hij heeft niet de minste interesse voor je antwoord – wat een beetje frustrerend is.

Oscar Van Rompay is één en al charme

De man die vragen stelt is misschien obsessief bezig. Dat kan je afleiden uit die momenten waarop de vragen naar buiten stormen en over elkaar tuimelen. Maar is deze lezing sluitend? Gaat het over een psychologisch geval of blijft de spreker gewoon een vraagmachine?

De stroom tekst wordt door de acteur heel goed vorm gegeven: het begint heel koel, maar ongemerkt ga je van de ene fase naar de andere. Zo ontstaat er ritme. Door dat behendig te manipuleren blijft de voorstelling boeien. Ze kent ook een paar uitzonderlijke momenten, bijvoorbeeld wanneer de spreker wil dansen. Dat doet Van Rompay op een heel sensuele manier. De vragen krijgen daardoor in die scène de kleur van de verleiding.

De hele oefening kan alleen lukken als er een uitzonderlijk acteur op het toneel staat. Met Oscar van Rompay is dit zeker het geval. Hij is één en al charme. De vragen komen veelal droog over zijn lippen, maar op gezette tijden worden ze ook elegant uitgebeeld. Kalmte wordt gevolgd door gejaagdheid. Wordt het vragen stellen hem dan teveel? Zoals hij de kale, zwarte ruimte met centraal een helwitte cirkel bespeelt, toont hij ook zijn inzicht in de manier om ruimtelijk spanning te creëren.

Dit is een voorstelling die berust op een radicaal concept. De vragen krijgen vele kleuren dank zij de subtiliteit van de acteur. Leiden ze naar antwoorden, of tot een synthese ? Vragen stellen is belangrijker dan antwoorden krijgen, aan deze stelregel houdt Van Rompay zich heel strikt. Zijn antwoorden verwerpelijk? Is dat zo? Je krijgt wat er beloofd wordt. Vragen gesteld door een virtuoze speler.